

UCHWAŁA Nr 198 RADY MINISTRÓW

z dnia 12 lipca 1966 r.

w sprawie ochrony użytków rolnych.

§ 1. W celu ograniczenia wyłączenia z produkcji rolnej gruntów stanowiących użytki rolne tylko do wypadków uzasadnionych szczególnie ważnymi potrzebami gospodarki narodowej ustanawia się określone w niniejszej uchwale zasady ochrony użytków rolnych.

§ 2. 1. Uchwała dotyczy ochrony użytków rolnych położonych w granicach administracyjnych miast, osiedli i gromad.

2. Za użytki rolne uważa się grunty, które w ewidencji gruntów wykazane są jako użytki rolne.

§ 3. 1. Na cele nie związane z produkcją rolniczą należy przeznaczać przede wszystkim nieużytki oraz użytki rolne słabszej jakości, tj. grunty wykazane w ewidencji gruntów w klasach V i VI.

2. Przeznaczenie użytków rolnych dobrej jakości, tj. gruntów wykazanych w ewidencji gruntów w klasach I—IV, na cele nie związane z produkcją rolniczą może nastąpić jedynie w razie braku nieużytków lub użytków rolnych słabszej jakości oraz w wypadkach uzasadnionych szczególnie ważnymi względami ogólnopaństwowymi lub ekonomicznymi.

3. Obszary użytków rolnych przeznaczanych na cele nie związane z produkcją rolniczą należy ograniczać do najmniejszych niezbędnych rozmiarów.

4. Przeznaczenie użytków rolnych na cele nie związane z produkcją rolniczą wymaga w każdym poszczególnym wypadku uzgodnienia z właściwym do spraw rolnych organem prezydium wojewódzkiej lub powiatowej rady narodowej.

5. Przewidziane w ust. 4 uzgodnienie z właściwym do spraw rolnych organem prezydium wojewódzkiej lub powia-

towej rady narodowej nie jest wymagane, jeżeli przeznaczenie użytków rolnych na cele nie związane z produkcją rolniczą wynika z uchwały Rady Ministrów lub zarządzenia Prezesa Rady Ministrów.

§ 4. 1. Przepisy § 2 i § 3 należy stosować przy opracowywaniu miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego, projektów wyznaczenia terenów budowlanych na obszarach wsi oraz przy wydawaniu decyzji o lokalizacji szczegółowej inwestycji bądź o zmianie sposobu wykorzystania terenu w razie braku zatwierdzonego planu zagospodarowania przestrzennego.

2. Uzgodnienie z organem do spraw rolnych prezydium rady narodowej przeznaczenia użytków rolnych na cele nie związane z produkcją rolniczą przeprowadza organ do spraw planowania przestrzennego prezydium właściwej rady narodowej. W razie powstania rozbieżności między tymi organami co do przeznaczenia w projekcie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego lub w projekcie wyznaczenia terenów budowlanych na obszarze wsi użytków rolnych na cele nie związane z produkcją rolniczą — prezydium właściwej rady narodowej, przed powzięciem uchwały w tej sprawie, zasięga opinii organów nadrzędnych nad tymi organami.

§ 5. 1. Przepisy §§ 2—4 należy stosować również przy dokonywaniu aktualizacji miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego.

2. Poza okresową aktualizacją miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego prezydium rad narodowych, właściwe do ich zatwierdzania, powinny zarządzić przeprowadzenie w ciągu 3 lat od dnia wejścia w życie niniejszej

uchwały doraźnej analizy wszystkich miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego, a następnie dokonanie doraźnej aktualizacji tych planów, które są niezgodne z przepisami uchwały.

3. W pierwszej kolejności należy poddać doraźnej analizie te miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego, według których w najbliższym okresie mają być realizowane przewidziane w nich poważniejsze inwestycje.

4. W celu przeprowadzenia doraźnej analizy miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego oraz opracowania wniosków co do potrzeby doraźnej aktualizacji tych planów, prezydium rad narodowych powołują zespoły do spraw ochrony użytków rolnych w składzie:

- 1) członek prezydium rady narodowej, któremu podlegają sprawy rolne — jako przewodniczący,
- 2) przedstawiciele organów prezydium danej rady narodowej właściwych do spraw rolnych, planowania gospodarczego i miejscowego planowania przestrzennego oraz — gdy chodzi o tereny miast i osiedli — przedstawiciele organów właściwych do spraw gospodarki komunalnej,
- 3) przedstawiciele inwestorów zainteresowanych w realizacji inwestycji na obszarze objętym planem.

5. Prezydium rad narodowych określone w ust. 2 po rozpatrzeniu wniosków zespołów do spraw ochrony użytków rolnych podejmują uchwały w sprawie doraźnej aktualizacji miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego, niezgodnych z przepisami niniejszej uchwały, udzielając odpowiednich wytycznych organom właściwym do opracowania projektów tych planów.

§ 6. 1. Prezydium właściwej rady narodowej, kierując się zasadami określonymi w § 2 i § 3, zarządza:

- 1) opracowanie wniosków o wyłączenie z granic administracyjnych miast i osiedli terenów położonych poza zasięgiem zainwestowania miejskiego, w razie gdy tereny te obejmują całe gospodarstwa, zespoły gospodarstw lub państwowe grunty rolne; tam, gdzie dla poszczególnych miast i osiedli opracowane zostały plany perspektywiczne, wnioski o wyłączenie powinny objąć tereny położone poza zasięgiem zainwestowania miejskiego, przewidzianego w planie perspektywicznym, z uwzględnieniem zamierzeń inwestycyjnych określonych w aktualnym 5-letnim planie rozwoju gospodarki narodowej,
- 2) przeprowadzenie do końca roku 1967 kontroli wykorzystania terenów zakładów przemysłowych, obiektów składowych itp. w celu ustalenia, czy są właściwie i oszczędnie wykorzystywane te tereny, na których zgodnie z dotychczas wydanymi decyzjami lokalizacyjnymi inwestycja została już zrealizowana, jest w trakcie realizacji lub ma być zrealizowana w przyszłości.

2. Wniosek o wyłączenie odpowiednich terenów z granic administracyjnych miast i osiedli nie może naruszać ustaleń planów regionalnych lub miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego, zabezpieczających istnienie lub zrealizowanie na wyłączonym terenie urzędów, mających służyć prawidłowemu funkcjonowaniu i rozwojowi miasta lub osiedla (jak ujęcia wody, oczyszczalnie ścieków, tereny rekreacyjne itp.).

3. We wszystkich wypadkach nieoszczędnego użytkowania lub niewłaściwego wykorzystania użytków rolnych właściwy organ prezydium rady narodowej podejmuje kroki zapewniające usunięcie istniejącego stanu, działając, jeżeli chodzi o tereny położone w granicach administracyjnych miast i osiedli — na zasadach ustalonych w zarządzeniu nr 48 Prezesa Rady Ministrów z dnia 10 sierpnia 1965 r. w sprawie przekazania prezdyjom rad narodowych przez jednostki państwowe zbędnych im terenów państwowych w miastach i osiedlach (Monitor Polski Nr 44, poz. 251), a jeżeli chodzi o tereny położone na obszarach gromad — według wytycznych ustalonych przez Ministra Rolnictwa.

§ 7. Prezydium powiatowych rad narodowych ze względu na potrzebę współdziałania właściwych do spraw rolnych organów prezdyjów rad narodowych w zakresie gospodarki terenami w miastach i osiedlach, nie objętymi programem rozwoju funkcji miejskich w planach zagospodarowania przestrzennego — podejmują uchwały zobowiązujące właściwe do spraw gospodarki komunalnej organy prezdyjów rad narodowych do uzgadniania decyzji w zakresie gospodarki tymi terenami z organami właściwymi do spraw rolnych.

§ 8. 1. W celu oszczędnego wykorzystania użytków rolnych należy, analogicznie do wskaźników wykorzystania terenów zainwestowania miejskiego, ustalonych przez Ministra Budownictwa i Przemysłu Materiałów Budowlanych, ustalić wskaźniki wykorzystania terenów na obiekty przemysłowe oraz wskaźniki zainwestowania na terenach wiejskich ze szczególnym uwzględnieniem inwestycji rolniczych.

2. Ministrowie Budownictwa i Przemysłu Materiałów Budowlanych oraz Rolnictwa ustalą w porozumieniu z Przewodniczącym Komisji Planowania przy Radzie Ministrów oraz zainteresowanymi ministrami w terminie do dnia 30 czerwca 1967 r. wskaźniki dla inwestycji określonych w ust. 1 w myśl przepisów niniejszej uchwały.

3. Do czasu wprowadzenia w życie wskaźników, o których mowa w ust. 2, należy przeterminować grunty pod inwestycje jak najbardziej oszczędnie.

§ 9. Minister Komunikacji w porozumieniu z Ministrem Rolnictwa zarządzi:

- 1) właściwe zagospodarowanie istniejących pasów drogowych i kolejowych oraz gruntów przeznaczonych na rozbudowę przyszłych tras komunikacyjnych, pozostających w zarządzie administracji drogowej i kolejowej,
- 2) przekazywanie organom administracji rolnej gruntów zbędnych dla celów drogowych w wyniku likwidacji odcinków dróg publicznych — po technicznej ich rekultywacji,
- 3) zrewidowanie celowości utrzymania dotychczasowej szerokości pasów drogowych.

§ 10. 1. Grunty, które utraciły charakter użytków rolnych na skutek działalności gospodarczej (górnictwej, przemysłowej itp.), podlegają rekultywacji zmierzającej do przywrócenia im odpowiedniej zdolności produkcyjnej lub użytkowej w drodze właściwych zabiegów technicznych i biologicznych.

2. Do rekultywacji użytków rolnych obowiązane są jednostki organizacyjne, które na skutek swej działalności doprowadziły do zmiany charakteru tych użytków.

3. Prawidłowość przywrócenia terenom poeksploatacyjnym charakteru użytków rolnych i odpowiedniej zdolności produkcyjnej lub użytkowej ustalają właściwe do spraw rolnych organy prezdyjów rad narodowych.

4. Zasady rekultywacji użytków rolnych i szczegółowy tryb postępowania w tej sprawie określi odrębna uchwała Rady Ministrów.

§ 11. 1. Ministrowie: Rolnictwa, Finansów, Gospodarki Komunalnej oraz Leśnictwa i Przemysłu Drzewnego opracują i przedstawią Radzie Ministrów w terminie do dnia 31 grudnia 1966 r. projekt nowych przepisów o przekazywaniu nieruchomości rolnych pomiędzy jednostkami państwowymi, spółdzielczymi i społecznymi oraz o zasadach i trybie rozliczeń, przy uwzględnieniu zasady, że przekazywanie użytków rolnych na cele nierolnicze powinno następować odpłatnie z zastosowaniem cen obowiązujących przy sprzedaży państwowych nieruchomości rolnych.

2. Za użytki rolne, przekazane w użytkowanie bądź nabyte w trybie przepisów o wyłączeniu na cele nierolnicze, wprowadza się coroczną opłatę. Opłatę tę ustala się:

- 1) za użytki na obszarze gromad — w wysokości 10% ceny tych użytków,

2) za użytki na obszarze miast i osiedli — w wysokości opłat pobieranych za tereny państwowe oddane w użytkowanie organizacjom społecznym na podstawie ustawy z dnia 14 lipca 1961 r. o gospodarce terenami w miastach i osiedlach (Dz. U. z 1961 r. Nr 32, poz. 159 oraz z 1964 r. Nr 16, poz. 94 i Nr 43, poz. 297).

3. Ponadto za ponadnormatywne obszary użytków rolnych roczna opłata, o której mowa w ust. 2, powinna być zwiększona o 100 do 200%, przy czym obowiązek uiszczania podwyższonej opłaty ustaje z chwilą, gdy użytkownik zrzeknie się ponadnormatywnego obszaru użytków rolnych lub zagospodaruje go rolniczo.

4. Minister Rolnictwa i Minister Finansów w stosunku do gromad oraz Minister Gospodarki Komunalnej i Minister Finansów w stosunku do miast i osiedli wydadzą zarządzenia określające:

1) szczegółowe zasady i tryb ustalania opłat na rzecz Skarbu Państwa z tytułu użytkowania gruntów,

2) organy uprawnione do wymiaru tych opłat.

5. Opłaty określone w ust. 1 oraz opłaty określone w ust. 2 i 3 za użytki rolne na obszarze gromad stanowić będą wpływ budżetów terenowych.

6. Przepisy ust. 1, 2 i 3 nie dotyczą użytków rolnych przeznaczonych pod budownictwo zbiorników wodnych, określonych przez Prezesa Centralnego Urzędu Gospodarki Wodnej w porozumieniu z Ministrem Rolnictwa, jak również gruntów, co do których przewidziana jest w przyszłości rekultywacja.

7. Przy przekazywaniu użytków rolnych na cele spółdzielczego budownictwa mieszkaniowego należy utrzymać dotychczasowe zasady odpłatności w zakresie użytków rolnych w klasach V i VI, a w stosunku do użytków rolnych w klasach I—IV — podnieść te opłaty o 50%.

§ 12. 1. Państwowej, spółdzielczej lub społecznej jednostce gospodarki rolnej — w razie przekazywania na cele nierolnicze gruntów, na których znajdują się budynki i inne urządzenia związane z prowadzeniem produkcji rolniczej — przysługuje prawo żądania przeniesienia tych budynków i urządzeń na inne grunty wskazane przez tę jednostkę.

2. Koszty przeniesienia oraz wartość produkcji w toku, określone według zasad stosowanych przy wywłaszczaniu, pokrywa jednostka przejmująca grunty na cele nierolnicze.

3. Jeżeli koszty przeniesienia budynków oraz innych urządzeń byłyby wyższe od kosztów wybudowania nowych zabudowań, jednostka przejmująca nieruchomość obowiązana jest pokryć koszty budowy nowych budynków i urządzeń.

4. Właściwy minister, a w stosunku do jednostek organizacyjnych podległych prezydium wojewódzkiej rady narodowej — to prezydium może w porozumieniu z Ministrem Finansów, w wypadkach uzasadnionych wyjątkowymi względami, zezwolić na wybudowanie nowych zabudowań na koszt ubiegającego się o przekazanie gruntów, choćby koszty ich budowy były wyższe od kosztów przeniesienia.

§ 13. Minister Gospodarki Komunalnej wprowadzi na wniosek prezydiów wojewódzkich rad narodowych lub Ministra Rolnictwa obowiązujące na terenach gromad przepisy dotyczące warunków wydzierżawiania gruntów Państwowego Funduszu Ziemi w stosunku do wszystkich państwowych użytków rolnych położonych w granicach miast i osiedli, z wyjątkiem użytków rolnych pozostających pod uprawami specjalnymi, które określi Minister Rolnictwa.

§ 14. Przepisy uchwały dotyczące:

1) prezydiów powiatowych rad narodowych — stosuje się również do prezydiów rad narodowych miast stanowiących powiaty,

2) prezydiów wojewódzkich rad narodowych — stosuje się również do prezydiów rad narodowych miast wyłączonych z województw.

§ 15. Wykonanie uchwały porucza się Przewodniczącemu Komisji Planowania przy Radzie Ministrów, Ministrowi Rolnictwa oraz wszystkim innym ministrom i kierownikom urzędów centralnych, jak również prezydiom rad narodowych.

§ 16. Uchwała wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Prezes Rady Ministrów: J. Cyrankiewicz